

B&W VOORSTEL

Kenmerk: 20BW000052

Datum voorstel: 4 februari 2020	Onderwerp: Onderzoek huisvesting arbeidsmigranten
Voorstel portefeuillehouder: 1. Instemmen met de opdrachtverstrekking 'onderzoek huisvesting arbeidsmigranten' aan een gespecialiseerd adviesbureau waarbij de volgende deelvragen centraal staan: - Hoeveel arbeidsmigranten zijn werkzaam in Overbetuwe, nu en in de toekomst? (zowel kwalitatief als kwantitatief) - Hoeveel arbeidsmigranten zijn woonachtig in Overbetuwe, nu en in de toekomst? (zowel kwalitatief als kwantitatief) - Welke vormen van huisvesting van arbeidsmigranten zijn volgens geldend beleid mogelijk in Overbetuwe? - Welke vormen van huisvesting van arbeidsmigranten zijn er mogelijk? (voor- en nadelen)	
Team/ behandelend ambtenaar: Strategie en projecten / J. Dinnissen Omgeving / G. Wolters	Status voorstel: openbaar
Portefeuillehouder: D.E.W. Horsthuis-Tangelder (economische zaken) In afstemming met W.H. Hol (wonen)	Datum b&w-vergadering: 11 februari 2020
Doorgeleiding naar de raad: nee	Indien naar de raad: n.v.t.
Betrokkenen bij voorstel extern: Afstemming met gemeenten Lingewaard en Neder-Betuwe	Betrokkenen bij voorstel intern: Integrale veiligheid (R. Latta)
Advies type voorronde raad: -	TIC: Ja

Bijlagen voor B&W:

-

Bijlagen voor raad:

-

Voorstel

1. Instemmen met de opdrachtverstrekking 'onderzoek huisvesting arbeidsmigranten' aan een gespecialiseerd adviesbureau waarbij de volgende deelvragen centraal staan:

- Hoeveel arbeidsmigranten zijn werkzaam in Overbetuwe, nu en in de toekomst? (zowel kwalitatief als kwantitatief)
- Hoeveel arbeidsmigranten zijn woonachtig in Overbetuwe, nu en in de toekomst? (zowel kwalitatief als kwantitatief)
- Welke vormen van huisvesting van arbeidsmigranten zijn volgens geldend beleid mogelijk in Overbetuwe?
- Welke vormen van huisvesting van arbeidsmigranten zijn er mogelijk? (voor- en nadelen)

Inleiding

Op 5 november 2019 is in B&W de discussiepaper huisvesting arbeidsmigranten besproken. Het college van B&W van gemeente Overbetuwe geeft opdracht om een onderzoek te laten uitvoeren naar de kwantitatieve en kwalitatieve opgave betreft de huisvesting van arbeidsmigranten, inclusief een inventarisatie van de huidige situatie. Het vraagstuk huisvesting arbeidsmigranten vraagt om een integrale aanpak. De onderzoeksopzet en vraagstelling wordt daarom in B&W vastgesteld.

In de discussiepaper is het volgende besproken:

- Het belang van arbeidsmigranten wordt groter.
- Een aantal omliggende gemeenten en/of regio's onderzoekt de situatie. De regio Arnhem-Nijmegen pakt dit vooralsnog niet op.
- Er is sprake van druk op de woningmarkt, ook in Overbetuwe. Het is niet inzichtelijk wat de rol van arbeidsmigranten hierin is.
- Huisvesting van arbeidsmigranten in de woonkern is mogelijk. Onduidelijk is wat de impact hiervan is.
- Er zijn mogelijkheden voor andere vormen van tijdelijke huisvesting, we hebben beperkt zicht op hoeveel hier gebruik van wordt gemaakt en hoe dit door de arbeidsmigranten wordt ervaren.
- Voor agrariërs zijn er mogelijkheden voor huisvesting op eigen terrein voor seizoenarbeiders.
- Er zijn op dit moment geen mogelijkheden voor grootschalige huisvesting voor arbeidsmigranten (uitgezonderd locatie Wageningsestraat 85 te Zetten).

Onderaan dit B&W advies staat een uitwerking van de vier deelvragen zoals genoemd in het voorstel. Deze opzet dient als basis voor de offertevraag aan het adviesbureau. Wij verwachten van het adviesbureau een voorstel hoe ze onderstaand vraagstuk in beeld denken te krijgen, zowel in de huidige situatie als in de toekomst.

Doel en beoogd effect

De resultaten uit het onderzoek dienen als input voor een nieuw/herziend beleidskader voor huisvesting van arbeidsmigranten (fase II). Daarnaast kan dit ook gebruikt worden als input voor de actualisatie van de Woonagenda, de huidige Woonagenda loopt tot het einde van dit jaar.

Argumenten

1.1 Het te benaderen adviesbureau heeft veel ervaring met onderzoeken naar de huisvesting arbeidsmigranten.

Het uitvoeren van dergelijk inventarisatieonderzoeken vraagt om specialisme die wij als gemeente zelf niet in huis hebben. De voorgestelde inventarisatie moet daarom worden uitgevoerd door een extern bureau. Daarnaast is het gezien de gevoeligheid van het onderwerp ook beter dat we het niet zelf uitvoeren. Er is gekozen om een offerte op te vragen bij een adviesbureau met veel ervaring met dit vraagstuk in onder andere Gelderland (na vaststelling in B&W).

1.2 De begeleiding van het onderzoek wordt integraal opgepakt vanuit de gemeentelijke organisatie

Het vraagstuk huisvesting arbeidsmigranten vraagt om een integrale aanpak. Het raakt de volgende domeinen: wonen, economische zaken, integrale veiligheid, onderwijs, gezondheid. Voor het onderzoek zijn wonen en economische zaken leidend. Het onderzoek wordt afgestemd met de adviseur integrale veiligheid van gemeente Overbetuwe.

In fase 2 (zie beschrijving bij planning) worden de andere disciplines ook betrokken.

Kantttekeningen en risico's

1.1 In verschillende regio's wordt het onderzoek uitgevoerd door meerdere gemeenten samen

In andere regio's in Gelderland (Achterhoek, De Liemers) zien wij dat dit vraagstuk gezamenlijk wordt onderzocht en opgepakt. Afstemming op het vraagstuk is van groot belang, vanwege het grensoverschrijdende karakter. Wij zien in de regio Arnhem-Nijmegen vooralsnog geen directe urgentie om dit als regio gezamenlijk op te pakken. Daarom is het voorstel dat gemeente Overbetuwe zelf opdracht geeft voor dit onderzoek.

Voor het vervolg betekent het wel dat gemeente Overbetuwe de resultaten met de buurgemeenten en de regio Arnhem-Nijmegen afstemt.

Financiën

De kosten voor het onderzoek worden gefinancierd uit:

- 50% Economisch Stimuleringsbudget
- 50% Woonbudget

Het B&W advies heeft verder geen financiële gevolgen.

Vervolg

Planning, communicatie en evaluatie

Het traject huisvesting arbeidsmigranten bestaat uit twee onderdelen:

- Fase I: onderzoek stand van zaken en toekomst huisvesting arbeidsmigranten in Overbetuwe
- Fase II: aanpassen beleid huisvesting arbeidsmigranten

De planning gaat in het op de eerste fase:

Activiteit	Wanneer?
Uitzetten onderzoek bij extern adviesbureau	Februari 2020
Uitvoering onderzoek	Maart – mei 2020*
Tussen presentatie aan de betreffende wethouders	
Terugkoppeling onderzoeksresultaten B&W door middel van presentatie onderzoek en discussiepaper	Juni 2020

* Afhankelijk van extern adviesbureau (mogelijk kan het onderzoek ook in april worden afgerond).

Afhankelijk van de resultaten van het onderzoek zal het advies voorgelegd worden om wel of niet fase II op te starten met daarin een aanpassing van het huidige beleid. Eventuele aanpassing van de woonagenda moet duidelijk zijn voor de zomer van 2020, zodat dit nog meegenomen kan worden in het proces van de actualisering van de woonagenda.

Participatie

Het is van belang dat de juiste stakeholders in het onderzoek betrokken worden. Het gaat om de volgende stakeholders:

- (lokale/Overbetuwse) uitzendbureaus;
- bedrijven waar arbeidsmigranten werkzaam zijn;
- woningcorporaties en haar huurdersverenigingen;
- makelaars;
- uiteraard de arbeidsmigranten zelf.

We geven in de opdracht aan het externe adviesbureau mee om deze stakeholders te betrekken in het onderzoek.

Verdieping onderzoeksvragen

Vraag	Verdieping
Aantal arbeidsmigranten werkzaam in Overbetuwe, nu en in de toekomst	Afzetten tegen landelijke/provinciale/regionale ontwikkelingen. Gebruik maken van de analyse die is uitgevoerd in opdracht van provincie Gelderland. <u>Afstemming met het lokale bedrijfsleven</u> Gemeente Overbetuwe levert de contactgegevens aan van bedrijven dit moeten worden bevraagd/benaderd om inzicht te krijgen in het aantal arbeidsmigranten in Overbetuwe: Agrarische bedrijven: - Agrarische bedrijven die mogelijk arbeidsmigranten huisvesten of willen huisvesten - LTO Noord afdeling Betuwe-Oost Bouwbedrijven: - Bouwbedrijven die mogelijk arbeidsmigranten huisvesten of willen huisvesten - Bouwend Nederland Betuwe-Oost Logistieke bedrijven: - Grote logistieke bedrijven in Overbetuwe Uitzendbureaus: - Flexwoning personeelshuisvesting - (nader te bepalen) Zorg - (nader te bepalen) Voor de analyse is een kwalitatieve en kwantitatieve insteek van belang. Concreet betekent dit hoe arbeidsmigranten zijn werkzaam in Overbetuwe en in hoeverre voldoen de arbeidsmigranten aan de behoeften van Overbetuwse bedrijven.
Aantal arbeidsmigranten woonachtig in Overbetuwe, nu en in de toekomst.	Afzetten tegen landelijke/provinciale/regionale ontwikkelingen. Gebruik maken van de analyse die is uitgevoerd in opdracht van provincie Gelderland. - Hoeveel arbeidsmigranten zijn op dit moment woonachtig in de gemeente? - Hoeveel vraag is er op dit moment naar huisvesting voor arbeidsmigranten? - Hoe groot is het aanbod aan woonruimte voor arbeidsmigranten? - Hoe tevreden zijn ze over de huisvesting? - Is er sprake van niet humane huisvesting voor arbeidsmigranten in Overbetuwe?
Welke vormen van huisvesting van arbeidsmigranten zijn volgens geldend beleid mogelijk in Overbetuwe? (in hoeverre wordt hier gebruik van gemaakt)	- Welke vormen van huisvesting zijn er nu volgens de regels in Overbetuwe? - Welke andere vormen van huisvesting voor arbeidsmigranten zien we in Overbetuwe? - Welke vormen van huisvesting van arbeidsmigranten zijn er mogelijk? Short-, mid- en long-stay? - Wat is de impact van de huisvesting van arbeidsmigranten op de Overbetuwse woningmarkt? Nu en de verwachting in de toekomst op basis van het huidige beleid? - Naar welke vormen van huisvesting is vraag/tekort in Overbetuwe? Short-, mid- of long-stay?
Welke vormen van huisvesting arbeidshuisvesting zijn er mogelijk? (voor- en nadelen)	- Hoe hebben andere gemeenten/regio's het beleidskader voor huisvesting arbeidsmigranten ingericht (om ruimte te bieden voor extra huisvesting voor arbeidsmigranten)? - Welke andere vormen van huisvesting zijn er (verdeeld in short-, mid- en long-stay)? Nog geen advies voor Overbetuwe over welke vormen van huisvesting zijn passend voor Overbetuwe. Doel van het onderzoek is een objectief onderzoeksrapport. Advies voor Overbetuwe volgt in fase II.